

Od Vidina do Črnevode teče 60 milj skoro vedno ravno proti izhodu in se tukaj nagloma obrne do Galaca na severno in potem zopet na izhodno stran ter se potem v 3 strugah izliva v Črno morje. Od Vidina naprej je bolgarsko ali turško pobrežje vseskozi bolj visoko, kakor rumunsko, ter je trdo, deloma skalno, kar Turkom veliko pomaga, da se laglje branijo proti Rusom, ki jim nasprotno prihajajo iz rumunske strani. Rumunsko pobrežje pa je ne samo bolj nizko, ampak precej močvirno, kar pristop k Donavi zopet močno ovira. Najvažniši prehodi so na južni strani Kladova v Srbiji, potem Vidin, Palanka, Rahova, Nikopolje. Sistova, Ruščuk, Oltenica, Silistrija, Mačin, Izačka in Tulča na turški, Turn-Severin, Kalafat, Džurdževo, Brajla, Galac, Reni, Izmail in Kiltja na rumunski strani. Široka je pri Ruščuku nad 2000 črevljev, pri Silistriji 4000, pri Galacu pa je zopet bolj ozka, kder je ena struga samo 480 črevljev, druga 900 široka. Ker Donava, glavna reka srednje-evrópska na svojem prav razvitem teku le malo pada, vozijo se po njej do Ulmana na Bavarskem navzgor velike prevozne ladije, do Ruščuka pa celo morske. Sedaj ima vse prevažanje blaga in ljudi po njej v svojih rokah posebno parobrodniško društvo, kojemu je ime: Oesterreichische privilegierte Donaudampfschiffahrtsgesellschaft. Leta 1828. sta ga 2 Angleža osnovala na Dunaju z 100.000 fl. kapitala v delnicah; sedaj ga ima 25 milijonov in više 1500 parobrodov, ladjij, bark, čolnov itd. Od naše vlade dobiva precej podpore na leto.

Zgodovina nas na Donavo spominja veliko stotin let že pred Kristusom. Stari Grki ali Heleni so jo imenovali: Ister, Rimljani pa Danubius: Nemci jo imajo za: Donau, Slavjani pa za Donavo ali Dunaj. Rimljani za cesarja Augusta so Donavo od izvira do ustja opazno varovali kot namejno reko in jo z stolpi, tabori in trdnjavami močno utrdili. Na vodi so imeli mnogo vojnega brodovja in se večkrat z sovražniki na njej vojskovali. Cesar Julijan je iz Bavarske po Donavi do Belgrada enok prepeljati dal celo vojsko. Tudi Karel veliki se je Donave za prevažanje vojnega orodja in živeža poslužil v vojski proti divjim Avarom ali pesoglavecem. Nemška cesarja Konrad in Friderik sta svoje križarje tudi po Donavi spravljala do Srbije in pozneje v turških bojih se je naše avstrijsko in ogersko brodovje z turškim pogosto merilo kakor da bi se bili na morju zgrabili. Boga samemu je natančno znano, kolikokrat je voda v Donavi že bila rudeča od človeške krvi, prelite na njenih volovih in pobrežjih. V zgodovinskih knjigah beremo zapisano, kako so najsilniši vojskovodje preko nje vodili svoje vojne čete: Trajan, Atila, Karel veliki, Rudolf Habsburški, Janko Sibirjanin, Soliman, princ Eugen, Laudon, Napoleon, Dibič Sabalkanski itd.

Jednako bo tudi letos. Turki imajo kraj Donave mnogo trdnjav, po njej pa jim plava 12

železnih monitorjev, kojih vsaki nosi po 4—6 sila težkih kanonov. Rusi pa zagrezajo v Donavo strahovite torpede, t. j. velike proti moči dobro zavarovane bale ali zaboje smodnika, kateri se z pomočjo daleč od brega skrite električne baterije po drotu zapali, brz ko sovražna ladija nad torpedom stoji. Pok je tako silen, da razbije ali prevrže in potopi najmočnejše ladije.

Smešničar 18. Dve ženi ste se srečale in se začele pogovarjati o dobrih lastnostih svojih mož. Prva je djala: moj mož je sila vesten človek. Nedavno se mu je sanjalo, da je bil nekaj ukradel; brz drugi dan je šel k sodniji ter se je sam zatožil. Druga sedaj pristavi: moj mož ni nič menje vesten, kedar prilično kde kaj seboj vzame, vselej se mu zdi, da se mu je kar-le sanjalo.

Razne stvari.

Trboveljsko premogovo društvo je lani imelo 233.288 fl. čistega dobička in bo 1. julija 4 fl. na delnico izplačalo.

(Cerkvo v Frankolah) so nepoznani hudobneži oropali vseh odej na altarjih in škrinjico za pobiranje miloščine razbili.

(Urad za cementiranje sodov) v Laškem ne bo de nameščen, kakor je bilo že sklenjeno, ampak v Šoštanju.

(Strašni uboj) so se zgodili v Kopošvaru na Ogerskem; ritmajster Ignac Merey je ustrelil svojega svaka barona Majthenyija, jegovo ženo pa rani in potem sam sebi kroglo skozi čelo zagnal. Skoro ob enem je Kristof Merey nastrelil svojega mlajšega brata in potem sam sebe ustrelil. Obadva morivca in baron Majthenyi so mrtvi. Nesrečneži so se dolgo pravdali zaradi dedšine.

(Tri delavce je zasulo) v Belaku na Koroškem; trebili so študenec ali štepah, zemlja se je na nje vsipala.

(Biisk ubil) je na Markovo celó blizu sv. Marjete pod Ptujem 19letno Nežo Donej, ko je z 20letno sestro Marijo krompir sadila; sestra je močno ranjena.

(Kravji tatove) blizu Maribora doma, hodijo k sv. Duhu pri Lučanah krav krast, do sedaj so jih že 5 odgnali.

(Konkurzni izpiti) so napravili častiti gospodje Jakob Košar, Franc Ozmec, Jožef Probst in Gregor Dupelnik.

Dražbe III. 11. maja Marija Butolen v Sitešu 350 fl., Franc Lasbäher v Trgetovcih; 16. maja Peter Medved pri sv. Ani 1850 fl. 18. maja Jožef Molan v Pohanci 1395 fl.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 57 50 — Srebrna renta 63 80 — Zlata renta 70 70 — Akcije narodne banke 767 — Kreditne akcije 138. — Napoleon 10 29 — Ces. kr. cekini 6 12 — Srebro 111 80